

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, M. DCC. XIX.

Casus II. Argumentum. Unio beneficiorum simplicium Patronalium facta
Canonicatibus ex quibus probetur, vel non probetur, & ex quibus
excludatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72172)

Etiam unionem nullam prorsus, & infectam à semetipso penitus abdicavit, quia cum Papa manus apposuerit sub expressa narrativa nullitatis secutæ unionis, indeclinabilis remansit devolutio, & consecutivè ad beneficii collationem liberè devenire potuit, ut plenè firmavit Rota in *Monasterien. Decanatus* 22. *Januarii* 1712. §. *Subsistere coram me*.

Et ita per Dominos in reliquis approbantes cætera omnia deducta in præcedenti decisione, partibus vicissim acerrimè contendentibus, ac quinto, & sexto iustfragantibus decisum fuit.

ARGUMENTUM.

Unio beneficiorum simplicium patronalium facta Canonicatibus, ex quibus probetur, vel non probetur, & ex quibus excludatur.

SUMMARIUM.

- 1 *Qui sint actus, qui includunt, & probant unionem?* vide ibi & num. 5. 6. 7. & 8.
- 2 *Unionem esse subjectivam, aut æque principalem ex quibus cognoscitur?* vide ibi & num. 3. & 4.
- 9 *Enumerantur actus, qui non includunt, nec probant unionem, & num. 10. usque ad 14.*
- 15 *Actus, qui positivè excludunt unionem, qui sint?* vide ibi & num. 16. 17. & 18.
- 19 *Quod Vicarius Ecclesie parochialis unita Monasterio denominetur Parochus non excludit positivè unionem.* Amplia ut num. 20.
- 21 *Neque excluditur unio parochialis ex eo, quod in institutione Vicariorum adhibita fuerint nomina vacationis, & collationis.*

CASUS II.

Sæpè sapius solent esse lites, & controversiæ super existentia unionis, eo quia alii negant beneficia patronalia esse unita Canonicatibus, seu præbendis, alii verò id affirmant; unde congruum hic duxi enumerare actus, ex quibus probetur, vel non probetur; aut ex quibus excludatur unio.

1 Actus, qui includunt, & probant unionem, sunt instrumentum publicum unionis, hujus observantia immemorabilis, aut quadragenaria cum titulo. *Felin. conf. 2. num. 2. & seq. Turricell. de unione cap. 2. num. 8. & seqq. & cap. 11. num. 5. 9. & 23. Rot. decis. 47. nu. 2. cor. R.P.D. Ansaldo & in Reatina unionis 25. Junii 1708. §. de unione coram Eminentis. Scotto, & in Monaster. Vicaria 20. Martii 1713. §. Pro evitanda coram R. P. D. Crispo, & in Cracovien. seu Sandomirien. jurispatronatus 15. januar. 1714. §. Tandem coram R. P. D. Lancetta, & in Gerunden. parochialium super unione 18. junii 1714. §. Urgebant coram R. P. D. Ansaldo.*

2 Quod instrumentum publicum unionis, si contineat verba *unimus, in visceramus, incorporamus, cum plenitudine juris, & domini, aut penitus extincto titulo beneficii* includit, & probat unionem esse subjectivam. *Garz. de benef. par. 12. cap. 2. num. 55. & seq. Turricell. de unione cap. 3. num. 16. Rot. decis. 305. num. 21. & seq. par. 11. & decis. 49. num. 2. & seqq. p. 15. rec. & in dicta Reatina unionis ubi supra, & in Ampurien. seu Civitaten. unionis 25. junii 1708. §. Et sanè coram Reverendis. Molines, & in Neapolitana unionis 23. junii 1710. §. Qua quidem coram eodem superius impress. Can. VI. Cas. II. num. 32. & 35. & in dicta Cracovien. seu Sandomirien. jurispatronatus 14. januar. 1714. §. Validius, & §. Littera coram R.P.D. Lancetta.*

3 Aut si in eo declaratum appareat Ecclesiam esse plenè jure subjectam tam in temporalibus, quàm in spiritualibus, probat paritèr, & includit unionem esse subjectivam, quia licet ex simplici unione quoad temporalia per viam donationis jurispatronatus, decimarum, bonorum &c. non inferatur ad unionem, plenaria tamen subjectio, tam in temporalibus, quàm in spiritualibus secum fert unionem subjectivam. *Murg. de benef. qu. 4. num. 52. Rot. in Burgen. jurisdictionis super actibus parochialibus 26. junii 1715. §. Nec dicatur coram R. P. D. Crispo.* Si verò instrumentum non contineat aliquid, quòd clarè demonstrat unionem esse subjectivam, tunc assistentia juris, & præsumptio stat, quod unio sit facta æquè principaliter, & non accessoriè.

Gonzal.

- Gonzal. ad regul. 8. Gloss. 5. §. 7. nu. 132. Card. de Luc. de Præminen. disc. 7. nu. 9. & seqq. Barbof. de offic. & potest. Episcopi alleg. 66. num. 52. Rot. in dicta Ampurien. seu Civitaten. unionis 25. junii 1708. §. Et sanè coram Reverendis. Molines.*
- 5 Deficiente instrumento unionis, hæc probari potest per signa, conjecturas, & argumenta *Rot. decis. 886. num. 1. coram Cerro & decis. 252. num. 10. coram Priolo & in Mediolanen jurium parochialium 20. Aprilis 1708. §. Ex quibus coram Eminen. Scotto.*
- 6 Inter signa unionis præsertim Ecclesiæ parochialis Monasterio, e. g. esset si Ecclesia parochialis post Concilium Tridentinum, nunquam fuisset provisa per concursum, sed ad nominationem Abbatum; talis namque negativa provisionis per concursum arguit Ecclesiam esse unitam, nam aliàs tot ordinarii, qui in decursu tanti temporis extitere, essent redarguendi de supina oscitantia, ac de inexcusabili contraventione conciliari dispositioni, conferendo absque concursu, quod præsumi nequit. *Rota decis. 9. num. 9. cum seqq. par. 10. rec. & decis. 886. nu. 2. & seqq. coram Cerro, & alii apud Rot. in Compostellana parochialium 13. Mar. 1716. §. Certoque certius coram R. P. D. Ansaldo.*
- 7 Alterum signum unionis esset, si per longævum temporis decursum nulla fuisset facta à Dataria provisio de reservato, hujusmodi namque negativa provisionum Apostolicarum vehementer concludit affirmativam unionis *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. Gloss. 5. §. 3. num. 60. Turricell. de unione cap. 4. nu. 55. Rot. in dicta Compostellana parochialium ubi supra §. Indubitantius.*
- 8 Probari etiam potest unio per testes formiter examinatos, & de ea deponentes cum suis requisitis essentialibus. *Rot. in Lucana unionis 3. junii 1707. §. Nam coram Eminentif. Priolo.*
Actus verò, qui non includunt, nec probant unionem sunt.
- 9 Primo: Copiæ depromptæ ab illegalibus cartis, & bullis præferentibus unionem, hanc non includunt, nec probant, nè aliàs major fides, copiæ, quàm originali habeatur. *Felin in Cap. contra causam nu. 2. de probat. Rot. decis. 323. n. 18. coram Buratt. & decis. 221. n. 24. par. 9. & decis. 535. num. 12. par. 14. rec. & in Gerunden. parochialium super unione 18. junii 1714. §. Quamvis coram R. P. D. Ansaldo.*
- 10 Secundo: Instrumentum, aut aliud documentum unionis extractum non servata forma literarum compulsorialium non probat, nec includit unionem, quia illius extractio est nulla. *Rot. decis. 6. num. 1. & seqq. coram Duran. & decis. 580. num. 1. & seqq. coram Cavaler. & decis. 76. num. 10. part. 6. rec. & in dict. Gerunden. parochialium ubi supra §. Atque hinc.*
- 11 Tertio; consensus præstitus à Rectore Ecclesiæ in permutatione, & resignatione beneficii, quod prætenditur uniti eidem Ecclesiæ, licet probet, & concludat jus patronatus, non probat tamen, neque includit unionem. *Rot. decis. 47. num. 9. apud R. P. D. Ansaldo. & in dicta Gerunden. parochialium super unione 18. junii 1714. §. Quoverò coram eodem.*
- 12 Quarto; Fundatio, seu situatio beneficii, aut Ecclesiæ in solo Canonicatus, aut Monasterii, cui dictum beneficium prætenditur unitum, licet suffragetur ad probandum jus patronatus, non concludit tamen, nec probat unionem. *Rot. decis. 204. num. 5. par. 2. rec. & in Firmana jurisdictionis super modo visitandi 20. Martii 1712. §. Hinc propterea coram Reverendis. Molines.*
- 13 Quinto; Donatio beneficii, seu quod beneficium fuerit donatum Canonicatus, aut Monasterio à Patronis non probat, nec includit illius unionem, cum ex patronorum concessione dici non possit facta unio, dum in eorum potestate non resideat Ecclesias unire, & donare beneficium sit donare jus de illo liberè providendi, aut jus ad illud præsentandi. *Turricell. de unione cap. 6. num. 51. Rot. decis. 77. num. 6. coram Gregor. & decis. 179. num. 12. coram Ottobon. & in Firmana jurisdictionis super modo visitandi 20. Martii 1702. §. Prout coram Reverendis. Molines, & in Herbipolen. Monasterii 10. junii 1707. §. Sed inutiliter, & 17. jun. 1709. §. Ad huc objectum coram bon. mem. Cassarello, & in Constantien. unionis super bono jure 23. junii 1710. §. Sed coram R. P. D. Crispo.*
- 14 Sexto; annua solutio census, seu quod singulis annis beneficium solvar certum cen-

cenfum Canonicatui, aut alteri Ecclesiæ non inducit unionem, sed potius indicat meram subjectionem, *Rota decis. 179. num. 18. & decis. 223. num. 17. coram Otobon. & in dicta Firmana jurisdictionis ubi supra S. Nec.*

Actus denique, qui positivè excludunt unionem sunt.

15 Primò; Collationes beneficii, quod prætenditur, uniti, semper, & inconcussè factæ ab Episcopo, istæ enim positivè excludunt unionem, dum nihil tam uni adversatur, quàm status collativus. *Cockier. de permut. benef. par. 2. cap. 8. n. 2. Gonzal. ad regul. 8. Cancell. Gloss. 5. §. 7. n. 2. & 7. Rot. decis. 219. num. 23. part. 11. rec. & in Acerrana Beneficii super executione Litterarum Apostolicarum 6. Junii 1710. S. Eoque magis coram Eminentiss. Priolo, & in Gerunden. Parochialium super unione 18. Junii 1714. S. Illegalitati, coram R. P. D. Ansaldo.*

16 Secundò; permutationes, ac resignationes beneficii positivè excludunt hujus unionem. *Rot. decis. 244. sub num. 5. coram Emerix, & decis. 142. n. 6. cor. Gregor. & decis. 219. nu. 22. & seqq. par. 16. rec. & in dicta Gerunden. Parochialium super unione, ubi supra S. In idem.*

17 Tertiò; assignatio omnium fructuum, reddituum, jurium, & proventuum parochialium facta Sacerdotibus in Parochos assumptis positivè excludunt unionem Ecclesiæ Parochialis alteri Ecclesiæ, aut Monasterio, si enim Ecclesia Parochialis fuisset alteri Ecclesiæ, aut Monasterio unita, omnia emolumenta ad hanc Ecclesiam, seu Monasterium pertinuisent, assignata tantùm certa congrua portione Vicario ad exercitium Curæ assumpto. *Garz. de benef. part. 12. cap. 2. n. 34. Turricell. de unione cap. 4. nu. 11. Rot. decis. 320. n. 1. coram Emerix jun., & in Reatina unionis 25. Junii 1708. S. De unione, & S. Postea coram Eminentiss. Scotto, & in dicta Gerunden. Parochialium, ubi supra S. Eadem, & in Compostellana Parochialium 13. Martii 1716. S. De unione coram R. P. D. Ansaldo.*

18 Quartò; præsentationes Rectoris, aut Vicarii Ecclesiæ Parochialis factæ à Rectore Ecclesiæ, aut ab Abbate Monasterii, cui Ecclesia Parochialis prætenditur unita, hujus unionem positivè excludunt, quia præsentatio est effectus juris patro-

Par. V.

natus, & jus patronatus cùm sit servitus dari non potest in re propria, qualem facit unio subjectiva. *Card. de Luc. de paroch. disc. 10. num. 8. Rot. in Constantien. unionis super bono jure 23. Junii 1710. S. Præsertim coram R. P. D. Crispo, & in dict. Gerunden. Parochialium super unione, ubi supra S. Nec minus, & in Firmana jurisdictionis super modo visitandi 20. Mar. 1702. S. Præterea, cor. Rever. Molines.*

19 E contra, quod Vicarius Ecclesiæ Parochialis unitæ Monasterio, aut Collegio denominetur Parochus, non excludit positivè unionem, nec probat hanc esse ineffectuatam, hujusmodi namque denominationes possunt abusivè fieri, & commodè referuntur ad majorem quamdum honorificentiam ejusdem Vicarii. *Barbos. de offic. & potest. Parochi part. 1. cap. 1. num. 55. Rot. decis. 817. num. 11. par. 18. rec. & in Cracovien. seu Sandomirien. juris patronatus 15. Januar. 1714. S. Quibus coram R. P. D. Lancetta.*

20 Maximè si concurrerent aliæ denominationes factæ sub expressione Vicarii perpetui, istæ enim declararent, & explicarent æquivocas denominationes factas sub expressione Parochi. *Rot. decis. 252. num. 2. & seqq. coram Priolo, & in Novarien. Parochialis, seu Vicaria 22. Jun. 1705. S. His postis coram bo. mem. Eminen. Caprara, & in dict. Cracovien., seu Sandomirien., ubi supra S. Tantaque magis.*

21 Sicuti positivè non excluditur unio parochialis, nec hujus ineffectuatio probatur ex eo, quod in institutione Vicariorum adhibita fuerint nomina vacationis, & collationis, quia licet in Ecclesiis parochialibus unitis non detur rigorosa vacatio, nec collatio de jure, nihilominus datur impropria vacatio, & dicuntur vacare, & conferri de facto, quando per obitum unius Vicarii perpetui præsentatur, & admittitur alter. *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. Gloss. 15. §. 1. num. 2. & seq. Cardin. de Luc. de benef. disc. 97. num. 19. Rot. in Burgen. jurisdictionis super actibus parochialibus 26. Junii 1715. S. Neque subsistit coram R. P. D. Crispo.*